

ΤΜ
ΧΠ
ΠΑ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ,
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Newsletter

Ιούλιος-Αύγουστος 2023 | τ. 70 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Επιμέλεια Έκδοσης: Δρ. Πρόδρομος Μαρδάκης, Υπεύθυνος Έκδοσης: Αν.Καθηγητής Μάριος Χαϊνταρλής, Πρόεδρος ΤΜΧΠΠΑ

EDITORIAL

*Υποστηρίζοντας την ενεργειακή μετάβαση
μέσω των Ζωντανών Εργαστηρίων (Living
Labs). Η 'καλή' περιώτρηση της Καρδιάς*

της **Αναστασίας Τασοπούλου***

Εντός

- 1 Editorial
- 2 Επιστημονικό Περιοδικό
«Αειχώρος»
- 2 Νέα του AESOP
- 2 Πρόσκληση για υποβολή
άρθρων
- 2 Επιστημονική
δραστηριότητα του
Εργαστηρίου
Αναπτυξιακής Πολιτικής
- 2 Επιστημονική δραστη-
ριότητα μελών του
Τμήματος
- 3 Δημοσιεύσεις

Η επιθυμητή και συνεχής στροφή προς περισσότερες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αυξημένη απόδοση των ενεργειακών συστημάτων έχει ήδη τεράστιες συνέπειες για τα δομημένα, φυσικά και κοινωνικοοικονομικά τοπία, ενώ αυτή η μετατόπιση αναμένεται να ενταθεί περαιτέρω δεδομένων των αυξημένων στόχων διείσδυσης των ΑΠΕ (32%) και ενεργειακής αποδοτικότητας (32,5%) έως το 2030. Μια σημαντική πρόκληση είναι να επιτύχουμε την εφαρμογή της ενεργειακής μετάβασης και της κλιματικής ουδετερότητας, με σεβασμό των τοπικών/περιφερειακών κοινωνικοοικονομικών και φυσικών χαρακτηριστικών και αναγκών του τοπίου.

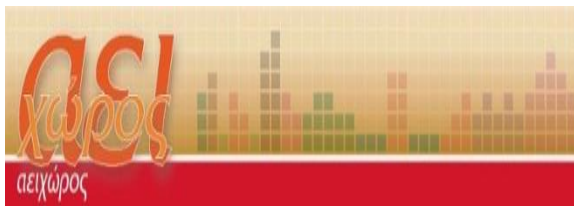
Ο σχεδιασμός για την ενεργειακή μετάβαση είναι ένα διεπιστημονικό και επείγον ζήτημα που απαιτεί την ενσωμάτωση του ενεργειακού παράγοντα στο καθημερινό έργο της δημόσιας διοίκησης. Για να γίνει αυτό απαιτείται όχι μόνο μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, αλλά και μια συμμετοχική και πολυεπίπεδη διαδικασία διακυβέρνησης. Η δημιουργία ενός θεσμικού περιβάλλοντος (δηλαδή μιας δομής διακυβέρνησης) που μπορεί να συνδυάσει τη δημοκρατική νομιμότητα και τη νομική ισχύ των επίσημων σχεδίων και πολιτικών με τη δημιουργικότητα, την ενεργειακή και κοινωνική ικανότητα των 'από κάτω προς τα πάνω' πρωτοβουλιών, την επιχειρηματικότητα και τη συμμετοχή της κοινότητας θα προσθέσει σημαντική αξία στην ενεργειακή μετάβαση και θα εξασφαλίσει την επιτυχία της.

(συνέχεια στην 4^η σελίδα)

Επιστημονικό Περιοδικό «ΑΕΙΧΩΡΟΣ»

Δημοσιεύτηκε το **τεύχος 37** του Επιστημονικού Περιοδικού «Αειχώρος» και βρίσκεται αναρτημένο στον σύνδεσμο: <https://journals.lib.uth.gr/index.php/aeihoross/issue/view/191>.

Το τεύχος είναι αφιερωμένο στην αείμνηστη συνάδελφο και φίλη Μαρί-Νοέλ (Μαρινώ) Ντυκέν.

Νέα του AESOP

Το **35^ο Ετήσιο Συνέδριο του AESOP «Integrated Planning in the Context of Global Turbulence»** θα πραγματοποιηθεί στο **Lodz** της Πολωνίας στις **11-15 Ιουλίου 2023**.

Είναι δυνατή και η **διαδικτυακή συμμετοχή** με κόστος **80 ευρώ** για τις ειδικές διαδικτυακές συνεδρίες που θα γίνουν ή **100 ευρώ** συμπεριλαμβανομένων των κεντρικών ομιλητών.

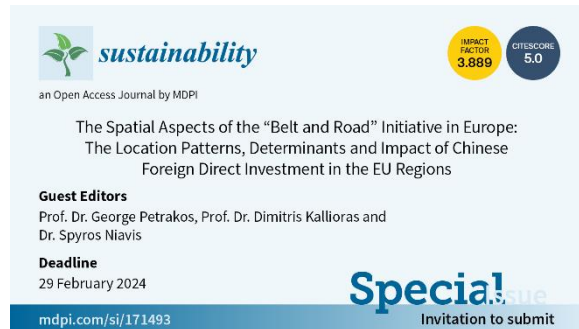
Για περισσότερες πληροφορίες: <https://aesop-planning.eu/registration-fees>

Πρόσκληση για υποβολή άρθρων

Petrakos G., Kallioras D. and Niavis S., The spatial aspects of the "Belt and Road" Initiative in Europe: The location patterns, determinants and impact of Chinese Foreign

Direct Investment in the EU regions, *Sustainability*.

https://www.mdpi.com/journal/sustainability/special_issues/8DI609GE0Y

sustainability
an Open Access Journal by MDPI

IMPACT FACTOR 3.889 CITESCORE 5.0

The Spatial Aspects of the "Belt and Road" Initiative in Europe: The Location Patterns, Determinants and Impact of Chinese Foreign Direct Investment in the EU Regions

Guest Editors
Prof. Dr. George Petrakos, Prof. Dr. Dimitris Kallioras and Dr. Spyros Niavis

Deadline
29 February 2024

Special Issue
Invitation to submit

[mdpi.com/si/171493](https://www.mdpi.com/si/171493)

Επιστημονική δραστηριότητα του Εργαστηρίου Αναπτυξιακής Πολιτικής

Ο Καθηγητής **Γιώργος Πετράκος** συμμετείχε στο 2023 RSA Annual Conference, το οποίο διεξήχθη στη Ljubljana από τις 13 μέχρι και τις 17 Ιουνίου 2023, συνδιοργανώνοντας Ειδική Συνεδρία με θέμα «Economic, Social and Spatial Inequalities in Europe in the Era of Global Mega-Trends» και παρουσιάζοντας το άρθρο: **Petrakos G., Arvanitidis P., Kallioras D., Niavis S. and Saratsis Y.,** Defining and Measuring Inequality across Social and Spatial Scales: The Experts' Views.

Ο Καθηγητής **Δημήτρης Καλλιώρας** συμμετείχε στο 2023 RSA Annual Conference,

το οποίο διεξήχθη στη Ljubljana από τις 13 μέχρι και τις 17 Ιουνίου 2023, παρουσιάζοντας το άρθρο: **Kallioras D., Petrakos G., Arvanitidis P. and Saratsis Y.,** Types of Inequality: A Relational Matrix.

Επιστημονική δραστη- ριότητα μελών του Τμήματος

Ο Επίκουρος Καθηγητής του ΤμΧΗΠΑ, **Ευάγγελος Ασπρογέρακας** συμμετείχε ως βασικός ομιλητής μετά από πρόσκληση, στην ημερίδα 50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΨΗΦΙΣΗ ΚΑΙ 30 ΧΡΟΝΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΥ που διοργάνωσε ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ και διεξήχθη στις 24 Ιουνίου, στη Λευκωσία με θέμα εισήγησης: «Σύγχρονες πολεοδομικές και χωροταξικές τάσεις στην Ευρώπη».

* * *

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Σάκκουλα ο συλλογικός τόμος "Innovative urban planning Approaches", σε επιμέλεια Κ. Σερράου στον οποίο συμμετέχουν οι Α. Τασοπούλου (Επικ. Καθηγήτρια ΤμΧΗΠΑ) και Ε. Ασπρογέρακας (Επικ. Καθηγητής ΤμΧΗΠΑ) με τα κεφάλαια:

11. The integration of Sustainability in the Greek Spatial Planning Policy / **Anastasia Tasopoulou, Evangelos Asprogerakas**

16. A methodological approach for developing institutionalized integrated sustainable energy and climate action plans: The 2ISECAP project / **Anastasia Tasopoulou, Christian Zuidema, Miguel Fernández Maroto, Christos Tourkolias, Ioanna Giannouli, Rozanne Spijkerboer, Cathy Christidou**

* * *

Ο **Αλέξης Δέφνερ** συμμετέχει στο 35ο Ετήσιο Συνέδριο του AESOP «Integrated Planning in the Context of Global Turbulence» με την εισήγηση 'Art as a way of relieving social tensions in urban time-space: the contribution of musical dance films to cultural planning'.

Δημοσιεύσεις

1. **Πολύζος, Σ., Τσιώτας, Δ., (2023)** «Διαπεριφερειακές Μεταφορικές Υποδομές και Περιφερειακή Ανάπτυξη: Μια Μεθοδολογική Προσέγγιση», Θεωρητικές και Εμπειρικές Έρευνες στην Αστική Διοίκηση, 18(2), σσ.5-31 (um.ase.ro/no182/1.pdf).

2. **Καντιάνης, Δ., Πολύζος, Σ., Τσιώτας, Δ., (2023)** «Modeling the regional variability of building activity in Greece: a multinomial logistic regression προσέγγιση», Ευρωπαϊκή Χωρική Έρευνα και Πολιτική (αποδεκτό: 26/4/2023).

3. **Παπαδημητρίου, Β., Πολύζος, σ., Τσιώτας, Δ., (2023)** "Project Evaluation using the Real Options Methodology", Regional Science Inquiry , 15(1), σσ.85-96.

4. **Κουτρίδη, Ε., Τσιώτας, Δ., Χριστοπούλου, Ο., (2023)** «Εξέταση της χωρικής επίδρασης της «εξυπνάδας» στη σχέση μεταξύ γεωργίας και περιφερειακής ανάπτυξης: η περίπτωση της Ελλάδας», Land , (12)3 , 541 (10.3390/γη12030541).

5. **Τσιώτας, Δ., (2023)** «Μέτρηση της σχέσης μεταξύ δικτυακής συνδεσιμότητας και περιφερειακής ανάπτυξης: η περίπτωση της Ελλάδας», Ετήσιο Συνέδριο της Ένωσης Περιφερειακών Μελετών (RSA) 2023, Λιουμπλιάνα, Σλοβενία, 14-17 Ιουνίου.

6. **Κραμποκούκης Τ., Πολύζος Σ. (2023)**, Analysing the Tourism Seasonality for the Mediterranean Countries, Journal of the Knowledge Economy, <https://doi.org/10.1007/s13132-023-01129-8>

7. **Krabokoukis, T. (2023)**, "Exploring the state of research on Tourism Sustainability: A bibliometric analysis in the post-Covid era", *Highlights of Sustainability*, 2(2): 50-61. <https://doi.org/10.54175/hsustain2020005>

8. **Krabokoukis, T. (2023)**, "Technology Tools in Hospitality: Mapping the Landscape through Bibliometric Analysis and Presentation of a New Software Solution", *Digital*, 3(1): 81-96. <https://doi.org/10.3390/digital3010006>.

Editorial (συνέχεια από την 1^η σελίδα)

Εδώ και τουλάχιστον μία δεκαετία, καταγράφεται μια συστηματική προσπάθεια από φορείς της περιοχής του Δήμου Καρδίτσας να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν μοντέλα και πρακτικές συμμετοχικού σχεδιασμού για τη διαμόρφωση αναπτυξιακών σχεδίων, συμμετέχοντας σε έργα που προσφέρουν μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, ενεργειακής μετάβασης, κλιματικής ουδετερότητας και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Ο Δήμος Καρδίτσας έχει υπογράψει το σύμφωνο των Δημάρχων και έχει δεσμευτεί να υπερβεί τους στόχους που έθεσε η Ε.Ε. για το 2030, μειώνοντας τις εκπομπές CO₂ κατά τουλάχιστον 40%. Ταυτόχρονα δεσμεύτηκε και υπέβαλλε το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ) στοχεύοντας μεταξύ άλλων στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ευρύτερης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και στην αύξηση της ανθεκτικότητας μέσω της προσαρμογής στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Εκπόνησε Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ), που περιλαμβάνει δράσεις και έργα άμεσα σχετιζόμενα με την κατανάλωση ενέργειας, καθώς και σχέδιο για

τους Σταθμούς Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΦΗΟ). Το 2022, ο Δήμος Καρδίτσας υπέβαλε αίτηση για να ενταχθεί στην αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις "100 κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις έως το 2030".

Την περίοδο 2016-2018 η Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ANKA A.E.) συμμετείχε στο ευρωπαϊκό έργο του Προγράμματος Horizon2020 INTENSSS-PA ("A Systematic Approach for Inspiring Training Energy-Spatial Socioeconomic Sustainability to Public Authorities") (02/2016-07/2018), ενώ από το 2021 τόσο η ANKA A.E. όσο και ο Δήμος Καρδίτσας συμμετέχουν στο έργο 2ISECAP ("Institutionalized Integrated Sustainable Energy and Climate Action Plans"), επίσης του προγράμματος HORIZON2020. Μέσα από τη συμμετοχή της στα δύο αυτά έργα, η Καρδίτσα επιδιώκει να διαμορφώσει και να εφαρμόσει μια διαδικασία δημιουργίας / ενίσχυσης ικανοτήτων τόσο σε ατομικό όσο και σε θεσμικό επίπεδο που σχετίζονται, αρχικά, με τον σχεδιασμό βιώσιμης ενέργειας και την υλοποίηση ενεργειακών έργων και, πιο πρόσφατα, με τη διαχείριση της αειφόρου ενέργειας και του κλίματος. Απώτερος σκοπός είναι η απόκτηση των κατάλληλων ικανοτήτων από πλευράς δημοσίων αρχών και η ανάπτυξη συνεργασιών με την κοινωνία των πολιτών προς την ενεργειακή μετάβαση. Με την υποστήριξη των δύο έργων έχει συγκροτηθεί ένα 'Ζωντανό Εργαστήριο' (Living Lab), ως το οικοσύστημα εντός του οποίου τα ενδιαφερόμενα μέρη μοιράζονται και συνεισφέρουν τον δικό τους συγκεκριμένο πλούτο γνώσεων και εμπειρογνωμοσύνης, συμβάλλοντας στην ανταλλαγή και μεταφορά γνώσης.

Το Ζωντανό Εργαστήριο (ZE) είναι ένα περιβάλλον βιωματικής μάθησης και, συγχρόνως, ένα θεσμικό πλαίσιο υποστήριξης της διαδικασίας λήψης

αποφάσεων, που ευνοεί μία ανοικτή και συνεργατική προσέγγιση στη διακυβέρνηση, δίνοντας έτσι στις αποφάσεις μεγαλύτερη νομιμοποίηση. Συνίσταται από μία ομάδα ατόμων που εκπροσωπούν διαφορετικούς φορείς, η οποία συγκροτείται και λειτουργεί ως τόπος (δημόσιας) διαβούλευσης και λήψης αποφάσεων. Κεντρικές έννοιες σε ένα ΖΕ είναι ο «συν-σχεδιασμός» (co-design) και η «συν-δημιουργία» (co-creation). Αν και δεν μπορεί να υπάρξει μία μεθοδολογία εφαρμογής ενός ζωντανού εργαστηρίου που να ταιριάζει σε όλα τα τοπικά πλαίσια, η ύπαρξη οράματος-στόχου, σαφούς μεθοδολογίας καταγραφής και κινητοποίησης ενδιαφερόμενων μερών, διαδικασιών εκμάθησης, συν-δημιουργίας και συν-σχεδιασμού σε πραγματικές συνθήκες, μηχανισμών παρακολούθησης και ανατροφοδότησης συνιστούν κρίσιμα στοιχεία της διαδικασίας.

Η συγκρότηση του ΖΕ της Καρδίτσας έλαβε χώρα το 2016. Καθώς η κινητήριος δύναμη κάθε ΖΕ είναι οι συμμετέχοντες σε αυτό, η συστηματική 'χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων μερών (συμμετόχων)' (stakeholder mapping) αποτέλεσε το πρώτο βήμα της όλης μεθοδολογικής προσπάθειας καθώς προσδιόρισε τον αριθμό των εμπλεκόμενων παικτών και ιεράρχησε τη σημασία και την επιρροή τους. Το δεύτερο βήμα επικεντρώθηκε στη διαδικασία συν-απόφασης για το αντικείμενο του σχεδιασμού. Συγκεκριμένα, αποφασίστηκε η εστίαση, το όραμα και το πεδίο εφαρμογής του ενεργειακού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της διασαφήνισης της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών σε όλη τη διαδικασία σχεδιασμού, λήψης αποφάσεων και υλοποίησης. Η διατύπωση των κρίσιμων τοπικών ενεργειακών θεμάτων υποστηρίχθηκε από την πραγματοποίηση μιας 'ανάλυσης ουσιαστικότητας' (materiality assessment), μέσω της οποίας οι συμμετοχοί είναι σε θέση να διαμορφώσουν

το όραμα για τα βιώσιμα ενεργειακά σχέδια. Ο προσδιορισμός και η ιεράρχηση των πλέον κρίσιμων ενεργειακών ζητημάτων συνοδεύτηκε και πλαισιώθηκε από μία 'ανάλυση των ελλείψεων' (gap analysis), η οποία επιτρέπει στους εταίρους του ΖΕ να εντοπίζουν τα κενά στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τους τρόπους εργασίας (εργαλεία, τεχνικές και πρακτικές), και να αναζητήσουν άλλες πρακτικές (τεχνικές, θεσμικές κ.ά.) και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για την κάλυψη αυτών των κενών. Το τρίτο βήμα αφορά τη διαδικασία σχεδιασμού αυτή καθ' εαυτή, η οποία εδράζεται στη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών, όπου εξειδικεύτηκε το όραμα που είχε υιοθετηθεί στο ακριβώς προηγούμενο βήμα. Κατά τη διάρκεια αυτού του σταδίου αναπτύχθηκε το ολοκληρωμένο ενεργειακό σχέδιο και πραγματοποιήθηκαν βιωματικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες για τα μέλη του ΖΕ. Τέλος, το τέταρτο βήμα επικεντρώθηκε στη συνολική αξιολόγηση του ολοκληρωμένου βιώσιμου ενεργειακού σχεδίου που αναπτύχθηκε, καθώς και της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της διαδικασίας λήψης απόφασης. Η όλη διαδικασία υποστηρίχθηκε από μία διεπιστημονική ομάδα εμπειρογνομώνων, αρμόδιων για την ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων και κατευθυντήριων οδηγιών, ενώ δημιουργήθηκε και μία Βάση Δεδομένων (σε ευρωπαϊκό επίπεδο), η οποία περιλαμβάνει εκπαιδευτικό υλικό και μελέτες περίπτωσης για την υποστήριξη και έμπνευση του κάθε ΖΕ. Το όραμα του ενεργειακού σχεδίου που οριστικοποιήθηκε μέσα στο περιβάλλον του ΖΕ συνοψίζεται στο εξής: «Μετεξέλιξη του ενεργειακού συστήματος στην Π.Ε. Καρδίτσας σε μοχλό ανάπτυξης, με πλήρη αξιοποίηση των τοπικών πόρων, ισχυρό κοινωνικό πρόσημο για την περιοχή και ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων». Η ενεργειακή αξιοποίηση της βιομάζας αποτέλεσε τον πυρήνα εκπλήρωσης του

ενεργειακού οράματος και βασικό μοχλό υλοποίησης του ενεργειακού σχεδίου της περιοχής, με ενθαρρυντικά τεχνικο-οικονομικά και ενεργειακά αποτελέσματα.

Σήμερα το ΖΕ της Καρδίτσας αποτελεί το όχημα για την επικαιροποίηση και ενίσχυση του ΣΔΑΕΚ. Το 2ISECAP επιδιώκει, μεταξύ άλλων, α) να εισάγει μια ολιστική Προσέγγιση στα Σχέδια Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα (ΣΔΑΕΚ) η οποία θα υποστηρίξει τον συμμετοχικό και ολοκληρωμένο σχεδιασμό, βασισμένο στον τόπο (area-based), β) να εντοπίσει κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας και αποτυχίας αναφορικά με την αποτελεσματική κινητοποίηση πολιτών και ενδιαφερόμενων μερών και γ) να σχεδιάσει τη Δομή Διακυβέρνησης που απαιτείται για την καθιέρωση της ολιστικής (συμμετοχικής και ολοκληρωμένης) προσέγγισης στον σχεδιασμό των ΣΔΑΕΚ ως λειτουργική και θεσμοθετημένη δομή. Εντός του παραπάνω πλαισίου, στο περιβάλλον του Ζωντανού Εργαστηρίου της Καρδίτσας δημόσιοι λειτουργοί, επαγγελματίες στον χώρο της

έναν νέο τρόπο σχεδιασμού και εφαρμογής των ΣΔΑΕΚ των τοπικών κοινωνιών τους για ένα ανθεκτικό μέλλον.

Το έργο είναι σε εξέλιξη. Το ΖΕ της Καρδίτσας συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, είτε στο πλαίσιο διαδικασιών βιωματικής μάθησης είτε στο πλαίσιο ανταλλαγής απόψεων και συναπόφασης, όπως για την επικύρωση αποτελεσμάτων του έργου που σχετίζονται με την χαρτογράφηση παικτών, τη μελέτη και καταγραφή των διαδικασιών σχεδιασμού, εργαλείων, μεθόδων και τεχνικών που μπορούν να υποστηρίξουν τον συμμετοχικό σχεδιασμό ενεργειακών και κλιματικών δράσεων, τον εντοπισμό κρίσιμων σημείων σε επίπεδο θεσμικό που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον επηρεασμό του ΣΔΑΕΚ, τα πεδία προτεραιότητας στα οποία θα πρέπει να δοθεί έμφαση το επόμενο διάστημα, την κινητοποίηση ανθρώπινων και χρηματοδοτικών πόρων.

ενέργειας και του χωρικού σχεδιασμού σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, θεσμικοί παράγοντες, η επιχειρηματική κοινότητα και οι πολίτες θα συνεργαστούν για να συν-δημιουργήσουν και να συν-εφαρμόσουν

Συνάντηση του Ζωντανού Εργαστηρίου της Καρδίτσας, 2ISECAP

Εν κατακλείδι, η προσέγγιση ολιστικού σχεδιασμού που υποστηρίζεται από το Ζωντανό Εργαστήριο είναι σε θέση να ενισχύει την ικανότητα υλοποίησης του ΣΔΑΕΚ καθώς αυξάνει την εφαρμοσιμότητά του: (α) μειώνοντας την αντίσταση της κοινωνίας στα ενεργειακά έργα, (β)

ενεργοποιώντας τη συμμετοχή και την ηγεσία των τοπικών κοινωνιών στην εφαρμογή του ΣΔΑΕΚ, (γ) εξετάζοντας δράσεις και έργα στο ΣΔΑΕΚ που εμπλέκουν μέρη του ιδιωτικού τομέα και επομένως έχουν μεγαλύτερη προβολή και φερεγγυότητα και (δ) χρησιμοποιώντας γνώσεις, πόρους και μέσα από διάφορους τομείς πολιτικής.

Σημείωση

Τα περιλαμβανόμενα στο παρόν κείμενο βασίζονται στη συμμετοχή της γράφουσας στα ευρωπαϊκά έργα INTENSSS-PA (<http://intensss.bpm.com.gr/>) και 2ISECAP (<https://2isecap.eu/>) του Προγράμματος Horizon2020 και επιστημονικά κείμενα που παρήχθησαν στο πλαίσιο αυτών. Ενδεικτικά:

Tasopoulou A., Zuidema C., Fernández Maroto M., Tourkolias C., Giannouli I., Spijkerboer R., Christidou C. (2023), A methodological approach for developing institutionalized integrated sustainable energy and climate action plans: The 2ISECAP project, in: Serrao K. (ed) Innovative urban planning approaches, Sakkoulas, Athens.

Τασοπούλου Α., Γεωργίου Π., Γιαννούλη Ι., Κουτσομάρκος Ν., Χαλάτσης Θ. (2018), Εφαρμογή της μεθοδολογικής προσέγγισης του 'Ώντανού Εργαστηρίου' στο πλαίσιο εκπόνησης του στρατηγικού ενεργειακού σχεδίου της Π.Ε. Καρδίτσας, 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Βόλος, 27-30/09/2018.

*** Αναστασία Τασοπούλου**

Επίκουρη Καθηγήτρια Πολεοδομικών Πολιτικών στο Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας